

этим, необходимо уделить особое внимание изучению этапов принятия решений в условиях риска[1].

Квалификационная деятельность с учетом риска в предпринимательстве и экономике существенно улучшает шансы организации достичь успехов в долгосрочной перспективе. Обзор деятельности предпринимателя по учету и управлению риском называют политикой риска. Она включает комплекс действий и мероприятий, целью которых является уменьшение опасности на всех стадиях функционирования предприятия, а именно идентификацию и оценку риска (качественную и количественную), выбор методов и механизмов управления риском, внедрения выбранных методов и мониторинг результатов[2].

Опираясь на результаты детального количественного и качественного анализа руководитель, выбирает позицию, с которой наилучше принимать экономические решения в предпринимательской деятельности с учетом риска.

Рассмотрим алгоритм принятия предпринимательских решений в условиях риска. На первом этапе происходит выявления возможных вариантов действий, которые должны быть, во-первых, реальными, а во-вторых – осуществимыми. На втором этапе определяют вероятность возникновения в процессе деятельности рискованных событий. На третьем этапе оценивают вероятность возникновения убытков или прибыли путем прогнозирования и методов экспертных оценок. На основе полученных результатов субъект предпринимательской деятельности принимает наиболее оптимальное решение, дающее максимум прибыли и минимальное количество убытков.

Таким образом, предприниматель, используя политику риска сможет принимать наиболее оптимальные решения и действия, которые помогут существенно снизить или предотвратить риски на всех стадиях функционирования предприятия.

Список использованной литературы:

1. Патоша О. И. Риск и принятие экономических решений / Интерактивная наука, 11, 2017. – 86 с.
2. Воробьев, С. Н. Управление рисками в предпринимательстве / С. Н. Воробьев, К. В. Балдин. – М.: Дашков и К. – 2013. – 482 с.

ОЦІНКА ОСОБЛИВОСТІ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ СУБ'ЄКТІВ МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА

Хома С. В., канд. екон. наук, доцент, Кочержук Х. М., магістр, Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу

Існування економічно ефективних суб'єктів малого підприємництва та мікропідприємництва сприяє організації зайнятості населення, підвищує економічне зростання країни, а також вирішує соціально-економічні проблеми ринкового господарства. Звітність малих підприємств базується на узагальненні

даних фінансового обліку. Дослідження особливостей складання фінансової звітності за загальною та спрощеною формами оподаткування суб'єктами малого та мікропідприємництва є досить актуальним в наш час. Адже фінансова звітність повинна відповідати всім встановленим вимогам та якісним характеристикам відповідно до НП(с)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності».

Багато науковців висвітлювали у своїх працях особливості складання фінансової звітності суб'єктів малого підприємництва. В дослідженні особливостей форм фінансової звітності в цілому проведена ґрунтовна робота такими вітчизняними вченими як С. Голов, С. Зубілевич, С. Семенова, О. Малишкін [5, 6, 7, 8]. Зокрема, методика заповнення Спрощеного фінансового звіту суб'єкта малого підприємництва розкрита К.В. Безверхим [4, с. 42].

Головною метою є порівняння форм, складу та особливостей фінансової звітності суб'єктів малого підприємництва та обґрунтування доцільності їх використання.

Порядок складання фінансової звітності суб'єктами малого підприємництва за спрощеною формою в Україні регулює П(С)БО 25 «Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва» [3], що визначає суб'єктів господарювання, які складають:

1) Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва, що включає: ф. № 1-м «Баланс» і № 2-м «Звіт про фінансові результати». Він передбачений для юридичних осіб – суб'єктів малого підприємництва, які визнані такими відповідно до законодавства (крім тих, які складають Спрощений фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва), а також для представництв іноземних суб'єктів господарської діяльності;

2) Спрощений фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва: ф. № 1-мс «Баланс» і № 2-мс «Звіт про фінансові результати». Він призначений для суб'єктів малого підприємництва – юридичних осіб, які ведуть спрощений бухгалтерський облік доходів та витрат відповідно до податкового законодавства, та для суб'єктів малого підприємництва – юридичних осіб, що відповідають критеріям мікропідприємництва.

Відповідно до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» [1], суб'єкти малого підприємництва, які мають право на застосування спрощеного обліку доходів і витрат та які не зареєстровані платниками ПДВ, можуть систематизувати інформацію, що міститься у прийнятих до обліку первинних документах, в регістрах бухгалтерського обліку без застосування подвійного запису.

Розглянемо спільні та відмінні риси фінансового звіту суб'єкта малого підприємництва та спрощеного фінансового звіту суб'єкта малого підприємництва (табл. 1).

Таблиця 1 - Спільне та відмінне між Фінансовим звітом суб'єкта малого підприємництва (форми № 1-м та 2-м) та спрощеним фінансовим звітом суб'єкта малого підприємництва (форми № 1-мс та 2-мс)

№ з/п	Ознака порівняння	Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва (форми № 1- м та 2- м)	Спрощений фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва (форми № 1-мс та 2-мс)		
1	За суб'єктами застосування	- суб'єкти малого підприємництва - юридичні особи, визнані такими відповідно до законодавства (крім тих, які складають Спрощений фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва) - представництва іноземних суб'єктів господарської діяльності.	- суб'єкти малого підприємництва - юридичні особи, які відповідають критеріям, визначеним п. 154.6 ст. 154 розд. III ПК України, і мають право на застосування спрощеного бухгалтерського обліку доходів та витрат. Зазначимо, що для цих суб'єктів підприємництва ПК України встановлено граничний строк із застосування нульової ставки з податку на прибуток - до 01.01.2016 р. і, відповідно, цією ж датою закінчиться сама дія п. 154.6 ст. 154 розд. III ПК України. - суб'єктами малого підприємництва - юридичними особами, які відповідають критеріям мікропідприємництва.		
2	Структура балансу	форма № 1- м		форма № 1- мс	
		Актив	Пасив	Актив	Пасив
		I. Необоротні активи	I. Власний капітал	I. Необоротні активи	I. Власний капітал
		II. Оборотні активи	II. Довготермінові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення	II. Оборотні активи	II. Довготермінові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення
		III. Необоротні активи, утримані для продажу, та групи вибуття	III. Поточні зобов'язання		III. Поточні зобов'язання
			IV. Зобов'язання пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групи вибуття		

Продовження таблиці 1

№ з/п	Ознака порівняння	Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва (форми № 1- м та 2- м)	Спрощений фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва (форми № 1-мс та 2-мс)
3	Структура звіту про фінансові результати	форма № 2- м	форма № 2- мс
		Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)
		Інші операційні доходи	Інші доходи
		Інші доходи	Разом доходів
		Разом доходи	Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)
		Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	Інші витрати
		Інші операційні витрати	Разом витрат
		Разом витрат	Фінансовий результат до оподаткування
		Фінансовий результат до оподаткування	Податок на прибуток
		Податок на прибуток	Витрати (доходи), які зменшують (збільшують) фінансовий результат після оподаткування
		Чистий прибуток (збиток)	Чистий прибуток (збиток)

Джерело [3, 4]

Отже, спрощений фінансовий звіт багато в чому схожий з Фінансовим звітом суб'єкта малого підприємництва за формами № 1-м і № 2-м, але менш деталізований. Проаналізувавши відмінності між Фінансовим звітом суб'єкта малого підприємництва та спрощеним фінансовим звітом суб'єкта малого підприємництва перед нами постало питання про доцільність їх розмежування. Ми вважаємо їх використання не доцільним, тому рекомендуємо розробити єдиний фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва, який складатимуть суб'єкти малого підприємництва та мікропідприємництва незалежно від обраної ними системи оподаткування.

Список використаних джерел:

1. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 р. № 996-XIV [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/996-14>
2. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: Наказ МФУ від 07.02.2013 р. № 73. [Електронний ресурс] – Режим доступу <http://zakon2.rada.gov.ua>
3. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 25 «Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва»: Положення Міністерства фінансів України від 25.02.2000 р. № 39 [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0161-00>
4. Безверхий К. Порядок складання спрощеного фінансового звіту суб'єкта малого підприємництва / К. Безверхий, Бухгалтерський облік і аудит. – 2016. – № 11-12. – С. 40-50.

5. Голов С. Вдосконалення бухгалтерського обліку і фінансової звітності в Україні в контексті євроінтеграції / С. Голов // Бухгалтерський облік і аудит. – 1/2014. – С. 3-17.
6. Зубілевич С. Облікова Директива ЄС, її вплив на склад і зміст звітів європейських компаній та перспективи для України / С. Зубілевич // Бухгалтерський облік і аудит. – 7/2014. – С. 3-17
7. Малишкін О., Кравчук Н., Мальована В. Український баланс: можливості трансформації до євро формату / О. Малишкін // Бухгалтерський облік і аудит. – 6-7/2016. – С. 16-26.
8. Семенова С. М. Визначення підприємств малого бізнесу, які можуть застосовувати спрощену систему оподаткування, обліку та звітності / С. М. Семенова // Бухгалтерський облік і аудит. 2016. – № 1. – С. 39-46.

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ В ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ

Хома С. В., канд. екон. наук., доцент, Сплавник Т. М., магістр, Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу

Освіта є основою інтелектуального, духовного, фізичного і культурного розвитку особистості, її успішної соціалізації, економічного добробуту, запорукою розвитку суспільства, об'єднаного спільними цінностями і культурою, та держави.

Для забезпечення своєї діяльності бюджетні установи, в т.ч. і заклади освіти, повинні мати засоби праці у вигляді необоротних матеріальних та нематеріальних активів.

Необоротні активи – це матеріальні та нематеріальні засоби праці, які належать установі та забезпечують її функціонування і строк корисної експлуатації яких, як очікується, становить більше одного року.

Найбільшу питому вагу серед необоротних активів бюджетних установ займають основні засоби.

Згідно із Законом України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» здійснюється державне регулювання бухгалтерського обліку та фінансової звітності. Згідно зі ст. 6 п.4 вищезазначеного Закону порядок ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності про виконання кошторисів бюджетних установ встановлюється Державним казначейством України. [1].

Основною складовою здійснення зовнішнього управління основними засобами бюджетних установ є нормативно-правова база, адже вона акумулює всі інформаційні потоки, що створюють відповідні правила. Основними внутрішніми документами, які носять розпорядчий характер для бюджетних установ, є кошторис та наказ про облікову політику.

Основні методологічні засади формування в бухгалтерському обліку та розкриття у фінансовій звітності інформації про основні засоби, інші необоротні матеріальні активи та незавершені капітальні інвестиції в необоротні матеріальні активи наводяться в НП(С)БО в державному секторі 121 «Основні засоби» [2].